

A-14968

MAA VÄLISILME KORDA!

ÜLDJUHENDEID PUUDE JA PÕÕSASTE ISTUTAMISEKS.

„Kui me tõstame oma kodu ilu,
siis seega tõstame oma koda-
nikkude tervist, elurõõmu ja
elamistahet“.

„Ei ole midagi ilusamat kui
vaba rahva tahtmise järgi hari-
tud maa“.

Riigivanema K. Päts'i kõnest.

KODUKAUNISTAMISE HOOGTÖÖ PEAKOMITEE VÄLJAANNE
TALLINN, 1936.

RAAMATUKOGU

ÕLDJAHENDID
PÕDE JA PÕSASTE
LÄSTUMISEKS

Trükikoda J. Roosileht & Ko. Tallinnas, Lühikejalg 4.

46355030

TARTU OLIKOOLI
RAAMATUKOGU

Rahvusliku kultuurielu süvenemine ja rahvusliku ise-
teadvuse tõus meie rahva seas on tekitanud tõsise huvi ka
maa välisilme korrastamiseks ja kaunistamiseks. Tänapäeval
on koondunud suureks ühisjõuks kõik need mehed ja nai-
sed, vanad ja noored, kes seni juba hulga aastate jooksul
on elava sõna ja teoga õhutanud kodukaunistamise tööle või
on näidanud ilusat eeskju oma kodude ja talude, hoonete
ja põldude korrastamisega ning kaunistamisega. Nendega
ühinevad nüüd laialdased ringkonnad, sest ülemaaliselt ja
igas kohas on sel alal teha veel palju. Hoogsalt pöördub
nüüd meie **üldsuse** tähelepanu sellele, et meie kodud ja ko-
dude ümbrus, **kogu meie maa** peab ka välisilme ja loodusilu
arendamise kaudu kujunema **rahva isamaatunde avaldajaks**
ja rahva **kodutunde kindlustajaks**. Iseseisval kultuurrahval
peab olema ka vääriline kodu! Sest **kaunis** kodu on ka **kin-
del** ning **põline** kodu.

Seepärast on kodukaunistamistöö tunnistatud hoog-
tööks ja kestvaks üldrahvuslikuks ülesandeks, mille teostami-
sele on kutsutud **kõik**: kodanikud, organisatsioonid, ühiset-
tevõtted, omavalitsused ja ametlikud asutised. Selle töö
patrooniks on meie riigivanem **K. Päts**.

Kodukaunistamise tegevuse arendamisel on vajalik
pidada silmas peale rahva ilutunde rahuldamise ja kaitse ka
tehnilisi nõudeid tööde teostamisel. Samuti on tarvilik ar-
vestada üldnõudeid korrastamise, heakorra ja tervishoiu
kui ka majanduselu seisukohalt.

Käesolev brošüür sisaldab tarvilikke üldjuhendeid ja
näpunäiteid istutamistööde teostamiseks.

I.

Maanteede ja sissesõiduteede kaunistamine.

A. Mida pidada silmas puude istutamisel klassiteede äärde.

Klassiteede kaunistamiseks sobivad meie sademeterohke ilmastiku tõttu ainult niisugused puuliigid, millel oksad ei alga maa lähedalt ja mis on hõredamad. Sääraste puudena on sobivad:

Lehtpuudest ¹⁾ — pärna, vahtra ja papli liigid, hõbe-paju, pihlakas.

Okaspuudest — lehis (*Larix sibirica*).

Puude istutamisel klassiteede äärde tuleb silmas pidada järgmisi asjaolusid:

a) puude istutamisel peame arvestama teid valdava asutise ja maaomaniku nõusoluga;

b) puuliigid valida vastavalt maapinna iseloomule (raske, kerge või märg maa);

d) puud asetada väljaspoole teetammi sääraselt, et nad ei segaks maanteel vaba vaadet ettepoole;

e) puude kaugus üksteisest ei või olla alla 15 meetrit ja ilunõuetele vastavalt mitte üle 30 meetri, olenedes istutamismaterjalist ja maanteede seisukorrast;

f) puud istutada kahele poole teed malelaua korras, vältides seega maanteede ja põldude liigvarjamist puude kohal;

¹⁾ Harilik pärn (*Tilia cordata*); suureleheline pärn (*T. platyphyllos*); hollandi pärn (*T. vulgaris*), harilik vaher (*Acer platanoides*); mägivaher (*A. pseudoplatanus*); hõbepappel (*Populus alba*); berliini pappel (*P. berolinensis*); palsami pappel (*P. balsamifera*), vildiseviljane pappel (*P. trichocarpa*).

g) puuliikide valimisel on soovitatav peale ilunõude silmas pidada nende üldist praktilist tähtsust mesindusele;

h) suurema liiklemisega teede äärde tuleb istutada suuremaid puid, et vältida nende hävimise hädaohtu; üldiselt on soovitatav puid istutada vähemalt selles suuruses, nagu neid parkidesse istutatakse (umbes 2 meetrit pikad ja 4—7 a. vanad).

B. Sissesõidu- ja külavaheliste teede

äärde istutamiseks on puid võimalik suuremal määral valida, sest seal ei tule arvestada alati üldist liiklemist. Seetõttu peale nende puuliikide, mis sobivad istutada klassiteede äärde, võiks veel soovitada: lehtpuudest — kask¹⁾), tammeliike; jalakat ja künnapuud, okaspuudest²⁾) — nulgude liike (*Abies*).

Samuti võiks sissesõiduteede äärde istutada põõsastarsid (kuuse, elupuu, viirpuu, läätspuu, enela, lumimarja, sireli, ligustri, magesõstra ja sarapuu).

Sissesõiduteede algusesse sobivad mõned suuremakasvulised leht- või okaspuud, millega tähistatakse oma tee algust. Ka ristteedele kõlbavad säärased võimsad puud, kuid tingimusel, et ei takistataks vaba vaadet.

II.

Koduümbruse kaunistamine.

Peale teeäärte kaunistamise on tarvilik peatuda esmajoones üksiktalude ja elamute, külade, asulate, avalikkude platside ja mälestusmärkide ümbruse kaunistamise juures. Ka kõige ilusam hoone või kaunim mälestussammas ei avalda head muljet, kui ta asetseb üksikult lagedal. Selleks on tarvilik, et:

a) kõik riiklikud, omavalitsus ja kogukonna asutised ja ettevõtted, usuühingud ja muud organisatsioonid kaunis-

¹⁾ Harilik tamm (*Quercus pedunculata*); punane tamm (*Q. rubra*); arukask (*Betula verrucosa*).

²⁾ Siberi nulg (*Abies sibirica*); balsami nulg (*A. balsamea*); fraseri nulg (*A. fraseri*).

taksid ja korraldaksid nende valdamisel olevate hoonete ümbrust, avalikke platse — nagu pargid, näituseplatsid, mälestussamba-väljakud, mälestuspaigad — ja teid ilupuude ja põõsastega;

b) kõik külad, asulad ja alevikud peale üksikute hoonete ümbruse kaunistamise korraldaksid ja rajaksid avalikke platse üldiseks kasutamiseks (pargid, spordi- ja näituseplatsid). Üldplatside rajamisel tuleks kavade koostamise asjus pöörduda vastavate eriteadlaste poole;

d) üksiktalundite, eriti uute talundite ja elamute ümbrusse on väga tarvilik asutada võimalikult rohkem viljapuu- ja iluaedu, samuti asutada ilu- või tarbepuude salku, istutada üksikuid ilupuid ja põõsaid ning põõsastarasid talundi välisilme tõstmiseks.

Viljapuu- ja iluaedade asutamisel puu- ja marjapõõsaste sortide valikut ja aia planeerimist tuleb toimetada vastava eriteadlase nõuande järgi, millega välditakse vigu turunõuete suhtes, ebasobiva sordi või aia asukoha valikuga.

Koduümbruse kaunistamist võib teostada üksikute ilupuude ja -põõsaste istutamise, nende gruppide asutamise, põõsastarade rajamise, lillede istutamise ja väänkasvude kasvatamise teel. Seejuures on tarvilik puuliikide sobivus ümbruse ja maapinnaga ¹⁾).

¹⁾ Maapinna nõudmiste järele võiks jaotada ilupuid ja -põõsaid järgmiselt:

Paepõhjaga õhukesel pinnasel — põõsasmaran, kadakas, ka mänd kuusk ja saar võivad kasvada.

Kergemal liivasel pinnasel — põõsad: elupuu, hõbepuu*), jasmiin, läätspuu**), mahoonia*), enelas, viirpuu*), haljaspaju*) (Salix acutifolia), härmpaju*) (S. daphnoides), kontpuu, kibuvits*), viltjas lodjapuu.

Puud: mänd, lehis, kadak, mägimänd, hõbekuusk, põldvaher*), saarvaher, ginnala vaher, harilik vaher**), sarapuu*), arukask, punane pöök, ameerika saar, hõbepappel*), tammed*).

Keskmisel häälpinnasel — põõsad: lumimari*), leedripuu, kuslapuu**), liguster*), kuldsõstar*), roosid*), sirel, ja eelpool nimetatud põõsad.

Puud: jalakas*), künnapuu*), hobukastan*), pihlakas**), pooppuu, paakspuu**), pöök, toomingas, pappel*), nulud*), pseudotsuuga ja loomulikult kõik eelpool nimetatud puud.

Raskemal märjal pinnasel — põõsad: kuslapuu*), lodjapuu, leedripuu, hõbepuu*), tuhkurpaju*) (S. cinerea), mustikpaju (S. myrtill) ja näsiniin*).

TARTU ÜLIKOOLI 7
RAAMATUKOGU

A. Millal ja kuidas istutada ilupuid ning -põõsaid.

Meie oludes on soodsaimaks istutusajaks kevad, kuna puutaim saab kohe juurduda ja kasvama hakata. Aednikud loevad heaks okaspuude istutamiseajaks pungade paisumise (puhkemise) aega. Lehtpuud tulevad istutada enne lehtminekut (kask — „hiirekõrvus“). Suvel istutades võetakse lehtpuudelt auramispinna vähendamiseks lehed, jättes lehe-rootsud ja võra latva 4—5 tervet lehte.

Sügisel võib puud istutada peale lehtede langemist. Sügisel istutatud puud on tundelikud talvise külma vastu.

Istutamisel, peale sügisise, kärbitakse lehtpuud ja põõsad tugevasti tagasi. Kõik pügamised peavad toimuma kevadel ja suvel.

Istutamisel on alati parem kasutada puukoolis kasvatatud taimi, sest nende juurekava on koolitamise juures arenenud lühemaks, tihedamaks ja tugevamaks. Seetõttu kannatavad puud ja põõsad ümberistutamisel vähem.

Igal uue aia asutajal on loomulikult soov võimalikult kiiremini aeda sisustada. Seetõttu võetakse sagedasti istutamiseks täiskasvanud puud, kuid suuremalt osalt säärane kiirustamine ei anna soovitud tulemusi. Vanemad puud kannatavad väga palju ümberistutamisel, jäävad põdema, kuna nooremalt istutatud puud ületavad neid mõne aasta kestel oma kasvuga. Üldiselt üle 6 a. vanuseid okaspuud võib istutada ainult siis, kui need on üles kasvatatud puukoolides või kui need istutamiseks viiakse ühes mullaga, jättes selle juurtelt maha raputamata. Lehtpuud on üldiselt vähem nõudlikud ja neid võib ka vanemalt ümber istutada.

Et puude ja põõsaste istutamist otstarbekohasemalt teostada, on tarvis enne istutamisaugud valmis kaevata. Aukude sügavus ja laius oleneb taimeliigist ja maa iseloomust. Kõige kohasemad on meie oludes puude istutamiseks 50 sentimeetri sügavusega ümmargused või nelinurksed augud, puudele ühe meetri ja põõsastele 70 sm laiusega. Aukude kaevamine teostatagu võimalikult juba sügisel, kuna külm ja sajud muudavad mulla kobedamaks. Aukude kaevamisel

Puud: paplid*); hõbepaju*) (S. alba), raeremmelgas**).
(S. caprea), härmpaju*) (S. daphnoides), kuusk, mustlepp.

*) hää meetaim, **) väga hää meetaim.

tuleb tähele panna, et alumine maakiht ei oleks liiga toitainete-vaene, vastasel korral tuleb see puudus kõrvaldada. Augu täitmiseks tuleb tarvitada head mulda, sest kui juured satuvad täiesti kõlbmatusse mulda, siis istutamisest häid tulemusi ei saa loota. Kivise aluspõhja juures tuleb puude istutamise auk lõhkeainetega purustada. Liivasel maal võib augu seest saviga vooderdada, et ramm ära ei uhtuks.

Puuliikide istutamist teostatakse järgmiselt: kohe, kui maa on kevadel sulanud, aetakse osa sügisel aukudest väljakaevatud mullast — või kui see ei kõlba, siis selleks kohaleveetud mullast — tagasi aukudesse, et see istutamise ajaks kokku vajuks. Parem on puu istutada natuke kõrgemale, nii et juurekael asuks tingimata maapinnast kõrgemal. Juurekaela all mõistetakse umbkaudselt seda kohta, kus lõpeb puu tüvi ja algavad juured. Lehtpuuliikidel tuleb enne istutamist kärpida nii juuri kui ka latvu ja oksti.

Istutamist teostatakse kõige soodsamalt kahekesi: üks hoiab puu parajas kõrguses, kuna teine seab juured loomulikku asendisse ja täidab augu hea mullaga, vajutades käega mulda juurte vahele.

Juhul, kui ei jätku august võetud mullast selle täitmiseks, siis tuleb võtta selleks kõrvalt lisa. Kui auk on korralikult täidetud, tasandatakse maa väikese langusega juurekaela poole. Istutamisel võib labidaga või jalaga aegajalt mulla kinni vajutada, kuid savimaa puhul ei ole seda tarvis.

Pärast istutamist peaaegu kõik taimed vajavad kindlat tuge, et vältida tuulemurret. Seepärast pannakse istutamiseauku enne selle mullaga täitmist tugiteibad. Puud köidetakse tüviteivaste külge enamasti niinega või pajuviitsaga, pannes puu ja sideme vahele kasetohu, paksu riide või vildikorra hõõrumise vältimiseks. Tee ääres tuleb tugiteivas alati paigutada tee poole külge kaitseks möödakäijate eest. Toe ülemine ots ei tohi ulatuda võra sisse.

B. Põõsastarad.

Peale ilupuude ja -põõsaste on koduümbruse kaunistamise alal väga suur tähtsus põõsastaradel (hekkidel), mis on korrashoitult ja hästihooldatud kujul suurepäraseks elamute ümbruse ilustuseks. Peale selle põõsastarad, moodustades läbipääsematu müüri, omavad otsekohe ülesande kaitsta, õue, viljapuu- ja köögiviljaaedu, kopleid, taimeaedu

ja muid kohti, mida tahetakse ümbritseda kaitsega, et loomad ja võõrad inimesed ei pääseks neid kahjustama.

Maa ettevalmistamine põõsastarade istutamiseks toimub peaaesjalikult käsitsi, ja nimelt: hariliku raudlabidaga kaevatakse võimalikult sügisel kraav püstloodis külgedega, sügavusega 30—40 sm ja laiusega harilikult 0,75—1 m, kusjuures saadav muld tuleb asetada kraavikallastele (kahele poole) ja jätta sinna kevadeni. Maa ettevalmistamisega on vaja alata tingimata sügisel, et talve jooksul maa jõuaks küllaldasel määral kobedaks muutuda. Kui kraavimuld on liiga toitevaene, lisada mullale kompostmulda. Veel parem on vähemagi võimaluse korral täita kaevatud kraav uue sigusa mullaga. Sõnnikuga väetamisel tuleb aga tingimata silmas pidada, et värsket sõnnikut mulda panna ei või, vaid sõnnik laotatakse maa peale alles siis, kui hekitaimed juba on istutatud. Värsket sõnnikut ei tohi panna tüvede ümber, vaid vähe eemale. Kevadel, kui maa on juba sedavõrd kuiv, et võib jätkata ettevalmistustöid, täidetakse sügisel valmiskaevatud kraav mullaga. Kui varem väljakaevatud muld enam ei mahu kraavi, vaid ulatub üle kraavikallaste, siis moodustub kõrgem koht, kuhu taimed istutatakse. Ühtlasi oleks soovitav selle kõrgema koha keskele teha väike rennitaoline süvendus, et kastmisel vesi pääseks kergemini taimede juurtele ligi. Taimi ei tohi sügavamale maa sisse istutada, kui nad seni on kasvanud.

Harilikult tarvitatakse põõsastarade asutamiseks leht- ja okaspuutaimi, millede hulgas sagedamini esinevad järgmised puuliigid: harilik kuusk; läätspuu; viirpuu; põõsasenelas; sirel; vaher; sarapu; lumimari; elupuu; liguster; harvemini ka künnapu ja harilik pärn. Umbrohutaoliste omaduste tõttu ei saa istutamiseks soovitada harilikku pihlenslast ja pajulehist põõsasenelast.

C. Väänkasvud.

Ka väänkasvudel on väga suur ilustusväärtus majaseinte, müüride, mäenõlvakute ja lehtlate kaunistamisel. Kõige viletsamgi hoone võib selle rohelise palistusega muutuda väliselt nägusaks ehitiseks. Väänkasve on soovitav asetada vastu maja lõunaseina, misjuures muld tuleb hoida küllalt niiske. Latid või tugitraadid tuleb asetada majaseintest veidi

eemale. Väänkasvude katusele ulatumise korral võivad nad katusele ohtlikuks saada.

Lahtiste rõdude kaunistamiseks on kõige sobivamad ronivad roosid, kuslapuud ja elulõngad. Ronivaid roose võib kasutada ka roheliste võlvkäikude soetamiseks ja värvate palistuseks. Lehtlate kaunistamiseks sobib metsviinapuu, mäenõlvakuil aga taralõnga liigid. Majaseinte ääres võivad metsviinapuu ja elulõng 4—5 m kõrguseks kasvada.

Väänkasvudest võiks soovitada: metsviinapuu, amuuri viinapuu, elulõnga, rohkeõiest roosi ja kitsalehist ja väätivat kuslapuud.

III.

Hooldamistöid ilupuude ja -põõsaste ning põõsastarade juures.

Lõpuks olgu tähendatud, et ilupuud, -põõsad, põõsastarad ja väänkasvud nõuavad tähelepanelikku ja järjekindlat hoolitsemist, vastasel korral ei suuda nad küllaldaselt oma otstarvet täita. Erilist tähelepanu tuleb pöörata põõsastarade pügamisele. Noori ja arenemata põõsastarasid ei ole soovitatav pügada ja kärpimist võib alata siis, kui taimed on jõudnud tarvilise pikkuseni, s. o. umbes 0,5 m kuni 1,5 m, olenedes aia kõrgusest. Pügamine peab toimuma kaks korda aastas: esimene kord kevadel enne lehtede ilmumist ja teine kord suvel, kui kasvud on juba täielikult arenenud. Kevadist pügamist parema õitsemise eeldusena vajavad järgmised puuliigid: jasmiin, liguster, põõsasmaran, enelad (välja arvatud *S. media*), lumimari ja kuldvihm. Teistel arenevad õied eelmise aasta kasvudel, mõnedel võrsete tippudel olevatest pungadest, mistõttu ei ole soovitatav pügada hilistalvel ega varakevadel. Taimede latvu tuleb kärpida nõõri järgi, jättes sellejuures puutumata kõrvaloksad sel määral, kuivõrd see osutub tarvilikuks põõsastarade läbipääsemata müüri moodustamiseks. Mis puutub üldiselt põõsastarade laiusse, siis peaks küll alumised küljed laiema olema ja pealt kitsamaks minema. Põõsastarade ja ilupuude eest hoolitsemisel on vaja tähelepanu pöörata ka sellele, et noores eas maad

vahetevahel kohendataks ja ka lopsakat rohukasvu kõrvaldataks. Samuti tuleb aegsasti kõrvaldada kuivanud taimed ja asendada uutega.

Ilupuudel tuleb kõrvaldada haiged ja vigased oksad. Lõikepind peab olema tasane ja ühtlane puu või suurema oksa pinnaga, et ei jääks asjata kuivanud oksatõmpe, mille kaudu pärast mädanik tungib puusse. Suuremate okste lõikepind tuleks katta õlivärviga.

IV.

Kust ja kuidas saab istutusmaterjali.

Istutamismaterjali, s. o. ilupuude ja -põõsaste taimi on võimalik ise kasvatada, kuid see võtaks mõnegi aasta, enne kui taimed kasvavad istutamiskõlvulikuks. Seetõttu tuleb taimi muretseda esijoones praegu olemasolevatest puukoolidest, metsast ja parkidest.

Taimi on võimalik saada:

a) Tartu Ülikooli Õppe- ja Katsemetskonnast (Tartu, Aia tn. 46) vastavas hinnakirjas tähendatud hinnaga ja pikkuses.

b) Voltveti metsakooli (Voltveti) ja riigi metskondade puukoolidest ja taimeaedadest, samuti kohalikkude metsaühingute taimeaedadest mõõduka hinnaga;

d) riigimetsadest metsikuid puutaimi — okas- ja lehtpuid tasuta, kui see metsamajanduslikke huve ei riiva;

e) eraaednikkude puukoolidest;

f) endistest mõisaparkidest krundiomanikkude nõusolekul.

Tartu Ülikooli Õppemetskonna, Voltveti metsakooli, metskondade ja metsaühingute taimeaedades on taimed võrdlemisi väikesed, sest taime suureks kasvatamine ja mitmekordne ümberkoolitamine nõuab suuri kulusid. Seetõttu on soovitatav, et eeltoodud taimeaedadest tuuakse või tellitakse väiksemaid taimi, istutatakse neid oma krundile väiksemasse paremapinnalisse kohta ja sealt istutatakse neid parajal ajal edasi õigele kohale. Erapuukoolidest on võimalik suuremaid taimi saada, aga nende tagavarad on vähesed.

Ka seemnetest võib peenardel taimi kasvatada, ümberkoolitada ja välja istutada, kuid väikeste taime eest hoo-

litsemine külvikohal nõuab teatavat oskust ja võrdlemisi suurt hoolt, mistõttu ei ole kõigile vastuvõetav. Väiksemate taimede istutamine oma ajutisse puukooli on hulga lihtsam ja mõne aasta järele on võimalus juba suuremaid puid ja põõsaid õigesse kohta istutada.

Metsast ja parkidest on võimalik juba suuremaid metsikuid taimi saada, kuid nende ümberistutamisel tuleb nende vabalt arenenud juurdekasvuga hoolikalt ümber käia. Seejuures on vaja teada, et mida suurem puu, seda suurem peab olema ka tema juurtekava ja paljaste juurtega (ilma mättata) on puude edasitoimetamine küllalt ohtlik.

V.

Kuhu ja kelle poole pöörduda nõuande saamise asjus.

Üldist nõuannet puude ja põõsaste istutamise, taimede muretsemise ja koha valiku suhtes on võimalik tasuta saada alljärgnevalt:

- a) kõigilt riigimetsaametnikelt ja teenijailt;
- b) kõigilt kohalikelt Põllutöökoja maatulunduse ja aianduskonsulentidelt ja aiandusassistentidelt;
- d) Eesti Metsaühingute Liidult (Tallinn, Lai 39/41);
- e) kohapealsetelt metsaühingutelt ja nende usaldusmeestelt;
- f) Põllutöökoja eriteadlastelt (Tallinn, Pikk 40);
- g) Eesti Aianduse ja Mesinduse Keskseeltsilt (Tallinn, Suur Karja 10);
- h) Eesti Maanaiste Keskseeltsilt (Tallinn, Pikk 40);
- i) Eesti Maakodu Kaunistamise Seltsilt (Tallinn, Pikk 40).
- j) Kodukaunistamise hoogtöö maa- ja linna komiteedelt.

Kõik eelpoolnimetatud asutised ja isikud on meelsasti nõu ja jõuga abiks meie kodukaunistamise töodel, aidates tõsta meie kodumaa ilu.

Suuremate aiaplaanide ja avalikkude platside kavu on soovitatav lasta valmistada vastavatel aianduse eriteadlastel, millega saavutatakse kõige suuremat otstarbekust ruumi jao- tuse, puuseltside valiku ja ilunõuete suhtes.

KIRJANDUS:

- 1) V. Kiisler — Talu- ja koduaia asutamine. K/ü. Ag-ronooml 1935. a. Hind Kr. 0.80.
- 2) J. Port—lluaed. Eesti Kirjanduse Selts. H. Kr. 1.00.
- 3) M. Kauri — Maakodu ja selle ümbrus I osa. Õu. E. Maan. Keskselts, 1935. Hind Kr. 0.25.
- 4) A. Pulst — Elavaedadest. E. Metsaühingute liit, 1932. Hind Kr. 0.10.
- 5) Põllumeeste käsiraamat III osa. Akad. Põllum. Selts, 1930. Hind Kr. 4.00.
- 6) Tegeliku Aianduse ja Mesinduse Käsiraamat. K/ü. Loodus, 1935. a. Hind Kr. 45.00.

